

سؤالات امتحان نهایی درس تاریخ اسلام (۲)	رشته: علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم نظام جدید آموزش متوسطه شیوه ی سالی واحدی (۲۰ نمره ای)		تاریخ امتحان: ۱۳۸۶/۳/۱۶	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خردادماه ۱۳۸۶		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات در یک صفحه	بارم
۱	چهار مورد از فعالیت های امیرمؤمنان علی (ع) در دوران خلفا را بنویسید.	۲
۲	چرا معاویه پس از صلح با امام حسن (ع) به آن حضرت که راه مدینه را در پیش گرفته بود پیام فرستاد که شورش حوثره اسدی از سران خوارج را سرکوب سازد؟	۱
۳	کدام یک از فرماندهان سپاه امام حسن (ع) در جنگ با معاویه دست به خیانت زد، علت آن چه بود؟	۱/۵
۴	امام حسین (ع) در وصیتنامه اعتقادی-سیاسی خویش، انگیزه قیام خود را چه مواردی اعلام فرمودند؟	۱
۵	قیام هایی را که سرچشمه آنها قیام امام حسین (ع) بود، نام ببرید.	۱/۵
۶	چرا امام سجاد (ع) برای انتقال افکار و اندیشه درست اسلامی از شیوه پند و ارشاد و موعظه استفاده می کردند؟ بررسی این موعظه ها چه مطلبی را نشان می دهد؟	۱/۵
۷	نقش « جابر بن یزید جعفی » را در نقل و کتابت حدیث در زمان امام باقر (ع) توضیح دهید.	۱/۵
۸	چه عواملی موجب پیدایش جنبش علمی در عصر امام صادق (ع) شده بود؟	۲
۹	امام موسی کاظم (ع) با مطرح کردن مساله مصادره فدک توسط اصحاب سقیفه در واقع چه موضوعی را مد نظر داشتند؟ توضیح دهید.	۱/۵
۱۰	دلایل امام رضا (ع) برای پذیرفتن ولایتعهدی مامون را بنویسید.	۲
۱۱	چرا تعداد راویان و اصحاب امام جواد (ع) کم بودند؟	۱
۱۲	امام جواد (ع) با وجود تمام محدودیت هایی که وجود داشت ارتباط خود را از چه طریقی با شیعیان حفظ می کرد؟	۱/۵
۱۳	علل شکست قیام های علویان در زمان امام هادی (ع) را توضیح دهید.	۱/۵
۱۴	چرا فشارها و محدودیت های زمان امام حسن عسگری (ع) از دو پیشوای دیگر « امام جواد (ع) و امام هادی (ع) » بیشتر بود؟ توضیح دهید.	۱/۵
۱۵	وظایف و فعالیت های اساسی نواب خاص امام مهدی (عج) را ذکر کنید.	۱/۲۵
۱۶	سه مورد از فواید وجود امام در دوران غیبت را نام ببرید.	۱/۷۵
	موفق باشید	جمع بarm
		۲۰

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: تاریخ اسلام (۲)	رشته : علوم و معارف اسلامی	صفحه : ۱
سال سوم نظام جدید آموزش متوسطه شیوه ی سالی واحدی (۲۰ نمره ای) تاریخ امتحان : ۱۳۸۶/۳/۱۶		
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خردادماه ۱۳۸۶		اداره کل سلجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح در دو صفحه
۱	۱- تفسیر قرآن و حل مشکلات بسیاری از آیات ، تربیت شاگردانی مانند « عبدالله بن عباس » (۵/۵) ۲- پاسخ به پرسش های دانشمندان ملل جهان ، بالاخص یهود و مسیحیان که پس از درگذشت پیامبر رهسپار مدینه می شدند و سوالاتی را مطرح می نمودند . (۵/۵) ۳- بیان حکم شرعی رویدادهای نوظهور که در اسلام سابقه نداشت و یا قضیه چنان پیچیده بود که قضات از داوری درباره آن ناتوان بودند (۵/۵) ۴- تربیت و پرورش گروهی که ضمیر پاک و روح آماده ای برای سیر و سلوک داشتند تا در پرتو رهبری و نفوذ معنوی امام بتوانند قله های کمال معنوی را فتح کنند . (۵/۵) ۵- کار و کوشش برای تامین زندگی بسیاری از بینوایان و درماندگان (۵/۵) ۶- هنگامی که دستگاه خلافت در مسایل سیاسی و پاره ای از مشکلات با بن بست روبرو می شد امام یگانه مشاور مورد اعتمادی بود که با واقع بینی خاصی مشکلات را از سر راه بر می داشت . (۵/۵) چهار مورد کافی است هر مورد (۵/۵) جمعا (۲) نمره
۲	معاویه برای تثبیت موقعیت خود (۵/۵) و برای آنکه وانمود کند که امام مجتبی (ع) مطیع و پیرو اوست (۵/۵) چنین پیامی فرستاد.
۳	عبیدالله بن عباس (۲۵/۵) دریافت مبالغ زیاد از معاویه (یک میلیون درهم) (۲۵/۵)
۴	۱-اصلاح امور امت (۲۵/۵) ۲- امر به معروف (۲۵/۵) ۳- نهی از منکر (۲۵/۵) ۴- پیروی از سیره جدش پیامبر (ص) و پدرش علی (ع) (۲۵/۵)
۵	قیام توابین (۲۵/۵) قیام مختار (۲۵/۵)
۶	چون امام چهارم در عصر اختناق زندگی می کرد نمی توانست مفاهیم مورد نظر خود را آشکار و صریح بیان کند از شیوه موعظه استفاده می کرد (۵/۵) و مردم را از این طریق با اندیشه درست اسلامی آشنا می کردو این اندیشه را که در اثر تبلیغات حاکمان ستمگر به فراموشی سپرده شده یا تحریف گشته بود به یاد مردم می آورد . (۵/۵) نشان می دهد که امام با روش حکیمانه ضمن اینکه مردم را نصیحت و موعظه می کرد آنچه را می خواست در ذهن مردم جا بگیرد به آنان القا می کرد و این بهترین روش در آن شرایط بود که در عین حال که اثر سیاسی داشت حساسیت حکومت را بر نمی انگیخت . (۵/۵)
۷	اهل کوفه بود و برای استفاده از محضر امام باقر (ع) به مدینه هجرت کرد و به مراتب بالای علمی رسید (۵/۵) جابر، حافظ هفتاد هزار حدیث بود که از امام باقر (ع) شنیده بود او با استفاده از علوم دانش های سرشار پیشوای پنجم کتب و آثار زیادی به یادگار گذاشت (۵/۵) که شاهد دیگری بر توجه شیعیان به مساله ی تدوین حدیث و جمع آوری معارف اسلامی است آثار علمی جابر را بالغ بر هشت کتاب دانسته اند . (۵/۵)
۸	۱- آزادی و حریت فکر و عقیده در اسلام البته عباسیان نیز در این آزادی فکری بی تاثیر نبودند اما ریشه این آزادی در تعلیمات اسلام بود (۵/۵) ۲- محیط آن روز اسلامی یک محیط کاملا مذهبی بود و مردم تحت تاثیر انگیزه های مذهبی بودند (۵/۵) ۳- اقوام و مللی که اسلام را پذیرفته بودند نوعا دارای سابقه فکری و علمی بودند (۵/۵) ۴- تسامح دینی یا همزیستی مسالمت آمیز با غیر مسلمان مخصوصا همزیستی با اهل کتاب (۵/۵)

ادامه در صفحه بعد

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: تاریخ اسلام (۲)		رشته : علوم و معارف اسلامی	صفحه : ۲
سال سوم نظام جدید آموزش متوسطه شیوه ی سالی واحدی (۲۰ نمره ای)		تاریخ امتحان : ۱۳۸۶/۳/۱۶	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خردادماه ۱۳۸۶		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	
۹	امام می خواست به هارون بگوید : فدک رمزی از مجموع قلمرو حکومت اسلامی است (۵) و اصحاب سقیفه که فدک را از دختر و داماد پیامبر (ص) گرفتند ، این کار آنان در حقیقت جلوه ای از مصادره حق حاکمیت اهل بیت (ع) بود (۵) ، بنابراین اگر قرار باشد حق ما را به ما برگردانی باید همه قلمرو حکومت اسلامی را در اختیار ما بگذاری این گفتگو ، هدفهای بزرگ امام را بخوبی نشان می دهد . (۵)		
۱۰	۱- هنگامی امام رضا (ع) ولیعهدی مامون را پذیرفت که دید اگر امتناع ورزد نه تنها جان خویش را به رایگان از دست می دهد ، بلکه علویان و دوستان حضرت همگی در معرض خطر واقع می شوند (۵) ۲- نیل به مقام ولایتعهدی یک اعتراف ضمنی از سوی عباسیان به شمار می رفت دائر بر این مطلب که علویان نیز در حکومت سهم شایسته ای دارند . (۵) ۳- برای آنکه مردم خاندان پیامبر (ص) در صحنه سیاست حاضر بیابند و بدست فراموشیشان نسپارند . (۵) ۴- امام در ایام ولیعهدی خویش چهره واقعی مامون را به همه شناساند و با افشا ساختن نیت و هدفهای وی در کارهایی که انجام می داد ، هر گونه شبهه و تردیدی را از ذهن مردم زدود . (۵)		
۱۱	زیرا از یک سو ، آن حضرت شدیداً تحت مراقبت و کنترل سیاسی بود (۵) و از سوی دیگر ، زود به شهادت رسید و به اتفاق نظر دانشمندان بیش از بیست و پنج سال عمر نکرد . (۵)		
۱۲	نصب وکلا (۲۵) و نمایندگان (۲۵)		
۱۳	رهبران نهضت ها نوعاً دارای برنامه صحیح و کاملی نبودند و نابسامانی هایی در کار آنها وجود داشت و از طرف دیگر قیام آنها صد در صد ماهیت اسلامی نداشت و از این جهت مورد تایید امامان زمان خود قرار نمی گرفتند . (۷۵) البته گروهی از یاران و طرفداران این قیام ها مردمی مخلص و شیعیان واقعی بودند و لی تعداد این دسته کم بود و غالب مبارزین افرادی بودند که اهداف اسلامی روشنی نداشتند بلکه در اثر ظلم و ستمی که به آنها شده بود در صدد تغییر اوضاع بر آمده بودند و در صورت احساس شکست ، رهبر خود را تنها می گذاشتند . (۷۵)		
۱۴	۱- در زمان امام عسگری (ع) شیعه به صورت یک قدرت عظیم در آمده بود و همه مردم می دانستند که این گروه به خلفای وقت معترض بودند و حکومت هیچ یک از عباسیان را مشروع و قانونی نمی داند بلکه معتقد است امامت الهی در فرزندان امام علی (ع) باقی است ، و در آن زمان شخصیت ممتاز این خانواده امام حسن عسگری (ع) بودند (۷۵) ۲- خاندان عباسی و پیروان آنان طبق روایات و اخبار متواتر ، می دانستند که مهدی موعود (عج) که تار و مار کننده ی کلیه حکومت های خودکامه است از نسل حضرت عسگری (ع) خواهد بود ، به همین جهت پیوسته مراقب وضع زندگی او بودند تا بلکه بتوانند فرزند او را به چنگ آورده و نابود کنند . (۷۵)		
۱۵	الف : پنهان داشتن نام و مکان امام (۲۵) ب: سازماندهی وکلا (۲۵) ج : اخذ و توزیع اموال متعلق به امام (۲۵) د: پاسخگویی به سوالات فقهی و مشکلات عقیدتی (۲۵) ه : مبارزه با مدعیان دروغین نیابت (۲۵)		
۱۶	۱- خورشید پنهان ۲- جان جهان ۳- پاسداری از آیین خدا ۴- امید بخشی سه مورد کافی است هر مورد (۲۵) جمعا (۷۵) همکاران محترم خسته نباشید		